

MOHÁCSI HIRLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Előfizetési ára:

Negyedévre 1 pengő 60 fillér

Száma: 16 fillér.

Szerkesztőségi 88, kiadóhivatali telefon sz. 67.

Mohács népe március idusán.

Irtá: Gaál Endre.

Anonymous Gesta Hungarorum-jától kezdve történettudományunk a történelmi értékelés korról korra változó képét tárja elénk. A történelmi eseményeket minden kor történelmírása a maga szemzőgéből értékeli. Egyetlen do oghan azonban, a magyarság történelmi hivatásának rendíthetetlen hitében, minden történelmíró meg egyezik. Különösen nagy szükség támad a történelmi értékelésre korfordulatok idején. A magyarság ma is új korszak küszöbén áll, s így egészen természetesen, hogy történettudományunk is újra értékeli a múlt eseményeit. Ennek az úgynevezett történelmi átértékelésnek élén áll kultusz-miniszterünk, Hóman Bálint aki Székfi Gyulával együtt írt hatalmas történelmi munkájában, a Magyar történelemben, a mai kor szemzőgéből vizsgálja nemzetünk sorsfordulatait. Küönös alkalmat ad erre az átértékelésre a negyvennyolcas események vizsgálata. Március 15-ike közel egy század messzeségéből tekint reánk. Fel kell tennünk a kérdést: Mit lát korunk a magyar március 15-ben? Nyújthat-e tanácsot, építő okulást, tartalmaz-e valami örök igazságot? Ad-e útravalót az országépítés nehéz feladatára elinduló mai nemzedéknek? Ilyen kérdések merülnek fel a mai világotmegrizó események szörnyű forgatagában álló magyarság lelkében. Félretéve minden sujtásos ünneplést, szóvirágot, a mai komoly időknek megfelelően higgadtan tegyük mérlegre a márciusi eseményeket. Ha csupán az eredményt nézzük, akkor lényegében március 15-ike legfontosabb vívmánya: a szabadság.

Őseink megragadták a kedvező történelmi pillanatot, hogy egy nemzet testéről leverjék az évszázados bilincseket, külsőket és belsőket egyaránt. A kiegyezés önfelelt mámorában a korszelem, a diadalra jutott liberalizmus önmagát ünnepelte a márciusi események tükrében s nem vette észre, vagy talán nem is akarta észrevenni, hogy a sajtószabadság, az útbéri terhek megszüntetése, az esküdtsek, az országgyűlés mellett a két legfontosabb miniszterium — a külügyi és pénzügyi — nem a mi kezünkben van. Hogy nincs nemzeti bankuk és önálló hadseregünk. Nem a nemzet szabadságát ünnepelelék, hiszen az csupán illúzió volt, hanem egy eszmé, egy kor-szellem diadalrajutását.

A trianoni ájultságból lassan ocsudó mai nemzedék másként látja március idusának jelentőségét. Nem szavalóverseny piros-fehér-zöld harsogását ünnepli, hanem azt a napot, amikor a magyarság megértve a korszellem jelentőségét, nemzeti hagyományait hűségesen követve, de az ősi hibákat megtagadva, a nemzeti öncéluság jegyében arra az útra tért, amely a szentistváni alapokon nyugvó s éppen ezért az európai szellemet magához kapcsoló, szabad és független országépítésen át a magyar jövődönhöz vezet.

Mi az az út, amelyre a magyar nemzetnek lépnie kell, hogy ezeréves múltjához híven éhesen a jövőben is? Erre a kérdésre ad nekünk feleletet az 1848. március 15-ike. Habár vannak e hazában, akik elavultnak tartják március idusának megünneplését, magyarul érző és gondolkodó ember előtt egy pillanatig sem kétséges, hogy mai fennmaradásunk, ősi függetlenségünk, szabadságunkhoz való törhetetlen

ragaszkodásunk kiapadhatatlan forrása az a nap, amikor hosszú látszólagos letargiájából a magyar nemzet újra talpra állt. Kossuth, Petőfi, Batthyány s a többi márciusi ifjak megértették a történelmi idők szavát, hogy elérkezett a cselekvés pillanata, mert itt az idő, most vagy soha. Ha nem a külsőségeket, a zászlólobogtatást, kokárdaviselést, egy szóval nem a pátoszt ünnepelelék március 15-ben, hanem e nap lényegét, a nemzeti cselekvés napját, amikor ismeretlen földalatti erők talpraállították az alétan szunnyadó magyarságot, amely egészséges ösztönnel lerázta magáról a tehetetlenség és gyáva meghunyászkodás béklyóit akkor, mint a nemzeti szentlélek eljövételének napját öleljük magunkhoz az örök magyar tavasz megújulását. Mert március 15-én csak egyetlen gondolatot ünnepelelékünk, száunkra a legszebbet: a magyar nemzet szabadságát. És ezt Mohács magyarja nem felejtetheti el soha.

Ezerszázhetvenhat lélekkel szaporodott Mohács lakossága tíz év alatt.

A népszámlálás nagy munkájának befejezése után mindenki érdeklődéssel várja az eredményeket. Mindenki bele szeretne pillantani a számok rengetegébe, hogy kiolvassa belőlük a magyar élet áramlásának titkait, hogy a népszámlálással megrögzített életpillanatot mérlegre tegye és a jelent összevetvén a multtal a jövőbe lásson. Országos viszonylatban még nem ismerhetjük az eredményeket, de szűkebb hazánk, Mohács élete már megmutatja beszédes számait. Egyelőre — a statisztikai hivatal feldolgozása előtt — csak a lakosság lélekszámára vonatkozó adatot közölhetjük, de a multtal összevetve ez is nyújt érdekességet és tanulságot.

Az 1941-es népszámlálás szerint a lakosság lélekszáma 18.265. A legutóbbi 1939-es népszámlálás végső eredménye 17.713 volt, a szaporodás tehát azóta 552 lélek. Az 1931-es nép-

számlálás 17.089 lakost mutatott ki, tehát a tíz év alatti szaporodás 1176 lélek. 1921-ben 15.864 volt Mohács lakóinak száma és így húsz év alatt 2401 az emelkedés.

Ez az emelkedés — önmagában tekintve — örvendetes tény, de rá kell mutatnunk arra is, hogy az utóbbi tíz évben csökken a fejlődés, mert míg 1921-től 1931-ig 1225, 1931-től 1941-ig csak 1176 a többlet, vagyis 49 lélekkel kevesebb. A különbség nem nagy, mégis elszomorító ma, amikor a népek és nemzetek egyik legégetőbb problémája és a magyarságnak is életbevágóan fontos kérdése az újabb és újabb generációknak egészséges, minél gyorsabb és gazdagabb ütemű fejlődése.

A népszámlálás érdekes adata még, hogy 8711 férfivel szemben 9494 nő van Mohácson, vagyis 723-mal több a nők száma a férfiakénál. 1931-ben ez a többlet 783 volt.

SZABADLICEUM.

Mi a művészet lényege? A művészi értékelés mennyiben járul hozzá izlésünk, formaérzékünk nemesítéséhez? Ezekre a kérdésekre adott választ *Martinszky János* áll. polg. iskolai rajztanár festőművész *Forma, izlés és dívat a képzőművészetben* címen tartott előadásában.

Bevezetőül a szép meghatározásáról beszélt s megállapította, hogy a széphez tulajdonképpen nem definícióval, nem logikai eljárással lehet eljutni, hanem csak az istenadotta tehetségek alkotásai révén. A művészet feladata kinyitni az ember szemét, hogy fel tudjuk ismerni, értékelni a szépet. Ehhez pedig elsősorban nem elmélet szükséges, hanem forma- és színérzék, az arányok felismerése és józan ítélőképesség. Nemcsak egyének, de nemzetek is bírnak ilyen kifinomult művészi érzéssel, mint a görögök, az olaszok és franciák. Mi magyarok sem szégyenkezhetünk, habár nálunk történelmünk alakulása óta csupán néhány évtizede beszélhetünk a szó szoros értelmében vett művészi alkotómunkáról. A magyar képzőművészet csak napjainkban lépett az önálló alkotás útjára. A magyar művészet, ellentétben a francia és olasz művészettel, nem tud elszakadni a nemzeti vonás kidomborításától. Míg a franciáknál és olaszoknál nem a nemzeti történelem mozzanatainak ábrázolása adja a legkiválóbb alkotásokat, nekünk, magyaroknak elválaszthatatlan témakörünk a magyar sors útjának kutatása.

Az előadó szellemesen fordulatossá és mélyenlátó fejtegetései során kitűnő képek velítésével tette még szemléletesebbé előadását. Tömören és élesen rávilágított a művészi alkotások értékére vagy hibájára s utalt arra, hogy mit kell meglátni s főleg hogyan kell meglátni egy művészi alkotás szépségét. *Martinszky* tanár előadása, mely klasszikus példája volt a szép, érdekes és tanulságos előadásoknak, egy lépéssel előbbre vitte izlésünk, művészi érzékünk erősödését. Mert a szép élvezése a földi boldogság egyik legigazibb és legfontosabb tényezője.

Legközelebbi liceális esténken, március hó 15-én, e nap történelmi jelentőségéhez mértén, nemzetünk egyik legégetőbb problémáját, a nemzetiségi kérdés mai hivatalos felfogását és feladatait fogja megvilágítani *dr. Birkás Géza*, a Nemzetpolitikai Szolgálat előadója.

A Kat. Legényegylet második nagybőjti estje

A Kat. Legényegylet második nagybőjti estjén a gyermeki báj különböző megnyilatkozásaiban gyönyörködhetett a nagyszámú közönség. Kitűnően szerepelt a belvárosi iskola énekkara *Pálos József* tanító vezetésével, majd szavaltatok harmonikaszmók és szébbnél-szebb táncjelenetek következtek, ugyancsak a kis iskolásfiúk és leányok előadásában. Különösen meglepő volt *Iváncz Mária* szereplése, aki *Schleich Ferencné* zongora- és *Bogárdi Jenő* zenekari kísérete mellett valószínű akrobatamutatóványokat végzett balettjelenetében, orosz és magyar táncszámaiban.

Nagy élmény volt *Czár Gáspár* pécsi hitoktató előadása A keresztény munka szociális problémáiról. Előadása során rámutatott arra az öröndes tényre, hogy a keresztény társadalom kezd rábredni fontos kötelességeire a munkásokkal szemben. Ma már a papok is nemcsak boldogabb túlvilágról prédikálnak a nehéz sorsban vagy nyomorban élő és a legnehezebb munkákat végző néprétegnek, hanem bűnnek bélyegzik a munkáer elvonását a munkásember feletlenül kihasználását. A társadalom minden rétegének ma szociálisan kell gondolkoznia, mindenkinek be kell látnia, hogy minden emberre szükség van a maga helyén az állam gépezetében, meg kell látni a piszok, korom mögött is az embert, az Isten képmását annál is inkább, mert például az utcasapró azért piszkos, a szénhordó azért fekete, hogy minket ne lepjen el a szenny, az élet feketeése. A helyes irányba kell terelnünk a munkáslelket, nem szabad engednünk, hogy Krisztus kedvencei, a szegények, Krisztus gyűlölkölegyenek, hiszen Krisztus az ő Istenük és nem a lelketlen töke Istene volt.

A hatalmas és lélekemelő műsort igen ötletes, kacagató vígjáték fejezte be, melyben *Detkő Karoly*, *Führer Ferenc*, *Kedves Mária* és *Sztarcsevics Vilma* megérdemelt nagy sikert arattak.

A vasárnapi nagybőjti est előadója *Vitéz Makray Lajos* országgyűlési képviselő lesz.

Fontos kormányrendelet a hentesáruk készítéséről és forgalombahozataláról.

A kormányrendelettel szabályozta a hentesáruk készítését. A rendelet értelmében hentesárúkat csak a következő minőségben szabad forgalomba hozni: 1. Vörös árú (párisi, virsli, szaládé) legfeljebb 22 százalék nyersfehéráru felhasználásával. 2. Hússajt legfeljebb 10 százalék sertésnyesedékhús felhasználásával. 3. Disznósajt kétféle minőségben, úgymint fejsajt sertéshús és sertésnyelv felhasználásával, — borkének, csontból levágot nyesedékhúsnak és vérnek felhasználásával, fehéráru felhasználása nélkül. 4. Kolbászárú fehéráru felhasználás nélkül legfeljebb 60 százalék sertéshús felhasználásával. 5. Nyári szalámi fehéráru felhasználása nélkül, legfeljebb 70

százalék sertéshúsból. 6. Vadászszalámi fehéráru nélkül 70 százalék sertéshússal. 7. Téliszalámi. 8. Kenőmájás, legfeljebb 40 százalék nyers fehéráru felhasználásával. 9. Májás- és véreshurka, legfeljebb 10 százalék fehéráru felhasználásával. 10. Feketehurka fehéráru felhasználása nélkül. 11. Lóhúskészítmények legfeljebb 12 százalék nyers fehéráru felhasználásával.

Fehéráru alatt a sertésszirt, sertéshaját kell érteni.

Kimondja továbbá a rendelet, hogy forgalomba hozni csak loka- és hasaalja szalonnából, valamint angol hússertésszalonnából készült étkezési szalonnát (csemege szalonnát, kenyér szalonnát) szabad.

Nem vonatkozik ez a korlátozás egyszerűen sózott, pácolatlan szalonnára. Az angol hússertésszalonnából készült étkezési szalonna nem lehet három centiméternél vastagabb.

Ez a rendelet április hó 1-én lép életbe.

Jól sikerült a Polgárok Olvasóköre márciusi ünnepélye.

A Mohácsi Polgárok Olvasóköre szombat este rendezte hagyományos márciusi ünnepélyét, melyen a polgárokat szerető városi vezetőréteg nagy számban vett részt. Ott volt az a lelkes ifjú színészgárda is, mely a farsangi esten annyi tapsot aratott. Ez a vacsora nemcsak jutalom volt számukra, hanem egyszerűsmind biztatás is a fiatalok nagy nemzeti hivatására. Ezt a gondolatot fejtegette az est ünnepi szónoka, *dr. Vesztegombi János* belvárosi káplán, amikor a nemzet lelkéről beszélt és az ifjúság örök problémáit érintette:

— A fiatalság mindig probléma lesz, amíg a fiatal szívekben lobogni és forni fog a tüzes vér, amíg az Isten akarata szerinti berendezkedés olyan lesz, mint már évezredek óta. Ne bántsuk a fiatalokat, akik mindig nagyot akarnak, sokszor nagyobb, mint ami ereikből telik; ne kívánjuk, hogy olyan okosak legyenek, mint az őket korábban megelőző nemzedék. Tűznek lássuk, melynek keret kell, hogy építő erő legyen, erjedésben levő mustnak, melyből a jövő nemes bora erjed, erőnek, melyet nagy, szent cél szolgálatába kell állítani. Erre a szolgálatra-állításra a tapasztaltak hívatottak, ezért követjük őket, amikor kimondják a hívó szót: Fegyverbe! Ezt a harcot együtt fogja megvívni minden magyar, kinek vágya, hogy megszülessen egy gyönyörű új magyar március!

A nagy lelkesedéssel fogadott beszéd után a halvacsorával egybekötött est résztvevői összevgyűltek s szölték az új magyar terveket. Egy ilyen komoly terv, mely megütötte fülünket, az volt, hogy komoly formában szobakerült a Polgári Olvasókör bővítése. Tudtunkkal a polgármester úr is nagy helyesléssel és jóakarattal támogatja ezt a tervet. Adja Isten, hogy megvalósuljon.

— A Földművesek Olvasóköre március 15-én este 8 órakor tartja hazafias ünnepélyét. Ünnepi szónok: *dr. Gyarmati Imre*.

HIREK

— **Credo-gyűlés.** A Mohácsi Credo Egyesület vasárnap, március hó 16-án 11 órakor a Legényegyletben gyűlést tart. Előadó: *dr. Szentirmay Tibor* gimnáziumi tanár.

— **Eljegyzés.** *Földvdy István* m. kir. hadnagy eljegyezte *Villax Johannát* Szekszárd. (Minden küön értesítés helyett.)

— **Nagyhatású kultúrelőadás Bärban.** Bár községnek vasárnap mozgalmas napja volt. *Dr. Simon Vendel* és *Staub Ádám* filmezéssel egybekötött kultúrelőadását délután az iskolát megtöltő fiatalság, este pedig a Katolikus Kör zsúfolásig megtelt háza hallgatta nagy érdeklődéssel. E óadás után az előadók közvetlenül elbeszélgettek a falu intelligenciájával és a hallgatósággal.

— **Tanítói kinevezések.** *Schuler Józsefet* a németbói róm. kat. elemi iskolához rendes tanítónak kinevezték. Helyettes tanítói megbízást nyertek: *Ete Klára* a Mohács alsókandai r. kat., *Major Sarolta* a versendi r. kat. elemi iskolához.

— **Halálozás.** *Atyimovity Lázár* március hó 8-án, 40 éves korában Eszéken elhunyt. Az elhunytat, akiben *Tasnádi Ferenc* állomásfőnök sógorát gyászolja, 10 óra délután temették el a mohácsi gör. keleti temetőben.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az Ipartestület Elnöksége ezúton mond köszönetet mindazoknak, akik az iparosbál kapcsán a rokant iparosok alapjára adományoztak, felülfizettek és az iparosbál tomboláját ajándék tárgyak adományozásával elősegítették.

— **Nagybőjti est.** A Mohácsi Katolikus Legényegylet harmadik nagybőjti estjét folyó hó 16-án 1/29 órai kezdettel tartja. Az ünnepi beszédet *Vitéz Makray Lajos* prépost, országgyűlési képviselő tartja.

— **Üzletek zárórája a nemzeti ünnepen.** A mohácsi kereskedők és iparosok elhatározták, hogy üzleteiket március hó 15-én délután 1 órakor zárják.

— **Hazafias ünnepély az Iparoskörben.** *Vitéz Szönyi Alajos* polgármester Mohács város hazafias közönségét ezúton is meghívja a Mohácsi Iparosok Olvasókörében március 15-én délután 5 órai kezdettel tartandó hazafias ünnepélyre. Az ünnepély műsora: 1. Hiszekegy. Éneklő a közönség. 2. Feleki Sándor verse: Magyar zászló, szavalja Páncsits Éva. 3. Balázs Mária irredenta dalokat énekel, zongorán kíséri *Schleich Ferencné*. 4. *Führer Ferenc*, Csata című melodramáját adja elő zongorakísérettel. 5. Ünnepi beszéd, tartja *Staub Ádám* gimnáziumi hittanár. 6. Lesz még tavasz, irredenta színmű egy felvonásban. Szereplői: *Thür János*, *Schaffer Marika*, *Kis Késy Máttyás*, *Pest Ferenc*. Belépődíj nincs. Az este 8 órakor kezdődő társasvacsora szónoka *Liel István* gimnáziumi tanár.

— **Tisztviselői áthelyezés.** A pénzügyminiszter *Mózer Rezső* adóhivatali főtitkár az egri adóhivatalhoz helyezte át.

— **Elméleti vizsga.** A mohácsi m. kir. Téli Gazdasági Iskola március hó 23-án délelőtt 9 órai kezdettel tartja elméleti évvizsgáit. A vizsga után az Ifjúsági Önképző Gazdakör tartja meg díszgyűlését. Az előadás-sorozatban szabadelőadások, költemények és énekszámok szerepelnek. Érdeklődőket ezúton is szeretettel meghív az iskola igazgatósága.

— **A borászati és szőlészeti felügyelő Mohácson.** *Kovács Miklós* borászati és szőlészeti felügyelő a héten Mohácson járt és bejelentette, hogy a szőlősgazdák tette holdanként 16 kiló rézgálicot és 15 kiló rézmészport kapnak. A kormány 20 000 egyszerű kivitelű porozót készített, mert célja, hogy a gazdák körében a porozást népszerűsítse. Ezért 25 holdanként a gazdák ingyenes használatra kapnak ily porozó készüléket. A felügyelő felhívja a gazdák figyelmét, hogy ha az igényelhető 16 kg. rézgálic nem volna elegendő, használjanak helyette cinkgálicot. Ebből 4 kg.-ot kell számítani hektóliterenként s épp úgy kell eikészíteni, mint a rézgálicoldatot. Ez végeredményben 3/4%-os rézgálicoldatot hatástanak felel meg.

— **Mestervizsgák.** Ipari mestervizsgát tettek a múlt év végén: *Hay János* és *Schleicher József* a sütőiparból, *Spoth Ferenc* a mészáros és hentesiparból, *Boda István*, *Boda László*, *Csevei Géza*, *Hernádi János*, *Mink János* mohácsi lakosok a molnár iparból; *Dittrich István* fodrász, *Rack József* mészáros és hentes, *Szünstein Matild* női szabóiparból, németbolyi lakosok; *Kieibert János* somberekli lakos a cipésziparból; *Láng János* versendi lakos a fodrásziparból; *Frits József* udvari lakos a kovácsiparból; *Bohonya József* hercegötföldi lakos a lakatosiparból; *Holcer Mária* és *Kalkin Margit* dunaszekcsői lakosok a nőiszabóiparból; *Gerner Márton* vérméni és *Krepsz Ferenc* fekedői lakosok a szíjgyártó iparból.

— **Légyvédelmi figyelő és jelentőgyakorlatok a Dunántúlon.** A légóltalmi kiképzéssel és gyakorlatokkal párhuzamosan a légyvédelmi szervek katonai vonalon is érdekes és fontos gyakorlatot tartanak. A gyakorlat célja a felállított légyvédelmi figyelő őrsök, figyelő és jelentőszolgálatának gyakorlása. E figyelő őrsök jelentései alapján történik komoly esetben az ellenséges repülőgépek által veszélyeztetett városok riasztása a légyvédelmi központból. A gyakorlat lebonyolítása céljából ezzel kapcsolatban helyenkint behívták egy-két napos gyakorlatra a légyvédelmi figyelő őrsök néhány tagját.

— **Országos vásár.** Hétfőn, folyó hó 17-én, Mohácson országos állat és kirakodó vásár lesz, melyre vízmentes helyről mindenféle állat felhajtható.

— **Adóbevallás.** Az adóhivatal felhívja a mezőgazdasággal foglalkozó lakosokat, kiknek jövedelme nagyrészt mezőgazdaságból származik, hogy jövedelmi adó ízeiket bírságolás nélkül március hó 31-ig adhatják be.

Megindul a személyhajó forgalom a Dunán. A MFTR értesíti az utazóközönséget, hogy a személyhajó járatokat Budapest Mohács között, március 15-ével megindítja. Egyelőre hetenként 3-szor, hétfőn, szerdán és szombaton 22 órakor indul Budapestről és Mohácsra érkezik kedd, csütörtök és vasárnap 8 óra 30 perckor. Mohácsról indul kedden, csütörtökön és vasárnap 11 óra 30 perckor és Budapestre érkezik szerdán, pénteken és hétfőn 4 órakor.

Hadikölcsönkötvény tulajdonosok figyelmébe. A hadikölcsönkötvény tulajdonosok figyelmét ismételtelen felhívjuk arra, hogy kötvényeiket 1941. március 31-éig, amennyiben még birtokukban vannak, letétbe kell helyezniük. A kötvények letétbe helyezhetők a m. kir. adóhivataloknál, Pénzügyi Központnál, tagtézeteinél, vagy ezek fiókjainál, Mohácson tehát a Takarékpénztárnál, a Mezőgazdasági és Iparbanknál és az OKH-nél, ennek kötelekbe tartozó szövetkezeteknél és ezek fiókjainál. A városi pénztárnál őrizetben levő kötvényeket nem kell újra letétbe helyezni, de a letézők kötelesek a rendeletben „C”-vel jelzett bejelentési jegyzéket kitölteni és azt a városi pénztárhoz legkésőbb 1941. március 31-ig eljuttatni. Azokkal a hadikölcsönkötvényekkel, melyeket a megszabott határidőig letétbe nem helyeznek, vagy a városi pénztár őrizetében levőkről határidőig jelentés nem készül, semmiféle jogot gyakorolni nem lehet. Bejelentésre szolgáló jegyzékeket a helybeli pénzügyi hatóságoknál lehet igényelni. Azokról a hadikölcsönkötvényekről, amelyek a rendeletben felsorolt letéti helyeknél máris letétben vannak, az érdekelteknek csakis a bejelentést kell megtenniük, mégpedig magánál a letéti helynél. A letéti helyek nem tartoznak erre nézve külön felhívni ügyfeleik figyelmét.

Állásnélküli okleveles óvónok, tanítónők, vagy 8 osztályt végzett leányfiúk elhelyezkedése. Az egyesült női tábor a nyár folyamán sok száz gyermekért állít fel és a jelentkező vezetők részére 1—3 héti tartó díjtalan tanfolyamot rendez. A kiképzett vezetőket gyermekkerteknél helyezi el, ahol teljes ellátást, lakást, vasúti szabadjegyet és 50 pengő havi fizetést kapnak. A pályázat egyéb feltételei a város háza 27. számú szobájában tudhatók meg.

16 kg. rézgálicot kapnak holdanként a szőlősgazdák. A földművelésügyi miniszter a szőlősgazdák részére szőlőpermetezés céljából kiszolgáltatható rézgálicmennyiséget kat. holdanként 16 kg.-ban állapította meg. A rendelkezésre álló készletre való tekintettel ennél a mennyiségnél több rézgálicra a szőlősgazdák ez évben nem számíthatnak. Ez a mennyiség is csak utalvány ellenében lesz beszerezhető. Az utalványok szétküldése rövidesen megkezdődik, úgy, hogy a szőlősgazdák módjukban lesz rézgálicszükségletüket idejében beszerezni. A rézgálicutalványokat augusztus hó 15-e után ismét zár alá veszik, tehát aki addig utalványát nem váltja be, nem vásárolhat többé rézgálicot.

A földműves gazdák jövedelmével járnak elől az árvízkarosultak megsegítésében. Egyszerű földműves ember kopogtatott be a közelmúlt napokban a polgármester úr aiján. Őszintén, természetesen, nemes szívre és józan észre valló meglátással elmondta, hogy ő átéri az árvízszelvény területének népének súlyos helyzetét, hálát ad az Istennek, hogy nem a mohácsi földeket érte a nagy csapás és ennek a hálájának akar kifejezést adni azzal, hogy 5 mázsa búzát ajánl föl az árvízkarosultak javára. Igaz, megismerendő szavak a gazdasáradalom számára. A jó Isten különös kegyelme az, hogy nem Mohácsnál torlódtak össze a duzzasztó jégszikkák és hogy nem itt kellett a gátátszakítás végső eszközehez nyúlni. Könnyen megtörténhetett volna és akkor mily nagy lenne a kár, a veszteség! A nemesszívú gazda tette tehát figyelmeztetés, hogy az Istennek küldött hála nemcsak szó, gondolat legyen, hanem a tönkre jutott emberestvérek felé kinyújtott segítő kar, adakozó szeretet. Az igaz szeretet nem beszél, hanem segít, cselekszik, dolgozik; a jó Isten szemében pedig ez az értékes, szívesen fogadott hálának megnyilatkozása.

A mosószappan forgalmának szabályozása. A közéleti miniszter erre vonatkozó rendelete a fogyasztókra vonatkozóan az alábbiakat tartalmazza: A fogyasztó mosószappant csak kiskereskedőtől vásárolhat. Magánháztartásokban személyenként 2 kg.-nál több mosószappant készletben tartani nem szabad. Az ennél nagyobb készlettel rendelkező magánháztartásokban mindaddig nem szabad mosószappant beszerezni, amíg a készlet személyenként 2 kg. alá nem csökken.

50 holdon aluli gazdák figyelmébe! Akinek 50 kg.-on felüli romlott tengeri készlete van, jelentse a legközelebbi Futura kirendeltségnek, ahol azt ipari célokra felvásárolják. Ki minél előbb jelentkezik, annál jobb árat kap érte. (A közlelmezési miniszter felhívása)

Megverte apját. Alabert Máttyás feljelentette fiát, **Alabert Istvánt** és annak feleségét, mert március 3-án megverték, majd kötéllal összekötözték a kezeit, a kocsihoz kötötték. A vizsgálat megindult.

A közlelmezéssel kapcsolatos tudnivaló. A város polgármestere közli, hogy a lisztrel és zsírral kapcsolatos korlátozások nem vonatkoznak a nagyobb ipartelepekre. Ezek tehát a legközelebbi időnyig gondoskodhatnak munkásaik szükségletéről.

Tömeges feljelentések a Magyar Családok Országos Egyesülete ellen. A rendőrségben tömegesen tesznek feljelentést a **Magyar Családok Országos Egyesülete** ellen, mert mint ennek tagjai, a már befizetett tagsági díjuk után esedékes járulékokat nem kapták meg. A hatóság az egyesület vagyonát őrizetbe vette, így valószínű, hogy az érdekeltek legalább a befizetett díjukat vissza fogják kapni.

Gazdák figyelmébe! A város a kukoricaszár kivágására március végéig halasztást kért. A vármegye alispánja megígérte, hogy a kérést teljesíti.

A magyar kormány szigorúbb büntetést készül kiszabni az árdrágítókra. Lapunk legutóbbi számában hírt adtunk arról, hogy a rendőrség két mohácsi árdrágító ellen megindította az eljárást. Sajnos, a világháborúnak ez a meggyűlölt embertípusa napjainkban is fel-felül a fejét, éppen ezért a közel jövőben a parlament elé kerül az a törvényjavaslat, amely gondoskodik a közlelmezéssel kapcsolatos valamennyi bűncselekménynek hatásosabb üldözéséről. Ez a javaslat szigorúbb büntetést kíván róni mindazokra, akik a közlelmezéssel kapcsolatban illetéktelen nyereségre, meg nem engedett haszonra próbálnak szert tenni. Országszerte nagy megelégedéssel és örömmel fogadják a javaslatot, mert abban a hatalmas erőfeszítésben, amelyből ma minden jóérzésű, becsületes magyar állampolgárnak ki kell vernie a részét, nincs helyük az árdrágítókknak, akik — mindegy hogy fillérenként, vagy millióstételekben — a nemzet életerejét akarják —hasznukra kiszívni akkor, amikor mindenkinek a köz érdekében kell takarékoskodnia és beosztania minden falatot úgy, hogy jusson is, megmaradjon is.

Tutajt vittek el a Dunáról. **Vince József** városi erdőőr bejelentette a rendőrségen, hogy a jégzajlás egy tutajt sodort a Cigányzatonyra. Ezt **Balogh József**, Farkas utca 3. szám alatti lakos szétsejté, egyes részeit és a rajta levő láncot elvitte. Az eljárás megindult ellene.

Háztulajdonosok figyelmébe! A belügyminiszter rendelete 1941. február hó 1-étől minden háztulajdonosnak nyilvántartó könyvet kell vezetni. Kapható: **Friedrich Oszkár** könyvkereskedésben.

Lefoglalták az építkezési anyagokat. A jelenleg készletben levő építkezési anyagokat az alispán a kormány rendelete alapján lefoglalta azért, hogy az árvízkarosultak házainak felépítése biztosítva legyen. Ez azt jelenti, hogy a jelenleg lefoglalt készleteket felhasználni vagy értékesíteni nem szabad, de az újabb termelés felhasználható, illetve értékesíthető.

Donner cirkusz Mohács. Az óriási **Donner** cirkusz a napokban érkezik Mohácsra 30 ló, 24 vadállat és óriási felszereléssel. A cirkusz téli és nyári sátorral rendelkezik. Mohácsra a téli időnyre berendezett sátorral jön. A közönség minden kényelmét, a műsor minden igényét kielégíti.

Megállapították a rézgálic árát. Az alkormánybiztos most kiadott rendeletével a nagy kristályos rézgálic legmagasabb gyári és viszonteladási árát az ország egész területére egységesen így állapította meg: gyári eladási ár 100 kg.-ként 115 pengő, nagykereskedői eladási ára 120 pengő, fogyasztói ára 124 pengő. Az apró kristályos rézgálic ára a fenti áraknál 100 kg.-ként egy pengővel alacsonyabb, brikett rézgálic eladási ára pedig 100 kg.-ként egy pengővel magasabb.

Ledöntötték a kerítését. **Treuer Ferenc** ismeretlen tettest jelentett fel, mert március 9-én éjjel Barát utca 4. szám alatti teglikerítését ledöntötték. A vizsgálat megindult.

A mezőgazdasági munkabér maximálása. Baranya vármegye munkabérmegállapító bizottságának rendelete értelmében a legkisebb mezőgazdasági munkabérek egyben a legmagasabbnak kell tekinteni. E rendelet célja, hogy a termelési ártenyvezőket rögzítse, mert a munkabér emelkedésével a termékek ára is emelkednék.

El lesz felejtve! Így kiáltott fel az örök derülő az árvíz elvonulásakor a Dunaparton, gondolván azt, hogy a tavaszi napsütés **elfelejteti velünk** a szorongás és kétségbeesés érzését a baj elmúlásával. Nem gondolt azonban a mi jó magyarunk arra, hogy még az árvíz is kevés volna arra, hogy kimossa ezt a csúnya hibát a mohácsi magyar nyelvből, mert **elfelejtjük a bajt, a bánatot**, de a szép magyar nyelv elleni vétket **nem lehet sohasem elfelejteni!**

Anyakönyvi bejegyzések 1941. évi március hó 7-től 1941. évi március hó 14-ig.

Születések: Kálmáncsi János, Czita Antal, Német Edit Anna, László Márton József, Ribly Csaba László, Apró Ilona.

Házasságkötések: Radó Lajos és Orosz Irén, Dóczy Mihály és Béda Katalin, Martinovics Pál és Késits Katalin, Schneider Béla és Bubreg Katalin.

Halálozások: Bárác János 74 éves, Szkróbb Antal 77 éves, özv. Molnár Bálintné 77 éves, Lala Józsefné 54 éves, Andrics Mária 23 napos, Szerletics Erzsébet 12 éves, Sánta Péter 62 éves, özv. Bosnyák Péterné 80 éves.

SPORT.

—:—

Itthon.

Vasárnap délután 3 órakor kezdődő bajnoki mérkőzésen a Komló Sport Egylet jóképességű csapatát fogadja az MTE. A KSE csapatával sok nagy harcot vívott már a mohácsi csapat, amely csapatunkhoz hasonlóan most a kiesés rémével küzd és ezért a tél folyamán csapatát három erdélyi játékosal erősítette meg. Az MTE a váratlan pécsi jó játékkal nagy önbizalmat szerzett a játékosoknak és a játékosok fogadkoznak is, hogy vasárnap mindkét pontot itthon tartják s még nem lehet eltemetni a felerősített MTE-t.

Néhány szóval a szurkolókhöz is szólunk. Az eddigi szokástól eltérően a nézők, ha játékosainak nem megy a játék és hibáznak, ne bosszantsák, gúnyolják és húzzák a játékosokat, hanem buzdítsák és önbizalommal lássák el. Tehát a mohácsi sportpályán vasárnap zengjen a »Hajrá MTE« és így reméljük, hogy sportközönségünknek is része lesz az elérendő győzelemben.

—:—

PBTC — MTE 4:1 (3:0)

Mohács jó volt.

Pécs. Bajnoki. Bíró: Kolta.

A mohácsi csapat nem várt jó játékkal lepte meg a pécsi közönséget és a játék képe alapján legfeljebb egy gólarányú vereség lett volna reális, de kis szerencsével döntetlent is elérhettek volna, Mohács jó játékát kapufák

is jellemezték. Szívvél játszott a csapat, ami legalább erkölcsi sikerre vezetett.

Az első féldobben a listavezető 3 góljára, balszerencse folytán, az MTE nem tud góllal felelni. Ebben a játékrészben csapatunkból Petrovicsot és Németet, míg a pécsiektől egy játékoszt kiállítottak. Szünet után csonkaságunk ellenére is támadásban vagyunk, de Pécs újabb góljára csak Karácsonyi góljával tudunk felelni és így 4:1 arányú vereséggel végződött a mérkőzés.

Felelősszerkesztő:

BÁN ANDRÁS

Laptulajdonos és kiadó:

FRIDRICH OSZKÁR

Nyilttér.

(Az ezen rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség)

KÖSZÖNET!

Most, midőn évek hosszú sora óta folytatott iparomat felhagytam, ezúton mondok köszönetet pártfogóimnak és támogatóimnak. Mohács, 1941. március 10 én.

Menczinger József
kovácsmester.

Köszönetnyilvánítás.

Boldogult férj, testvér és rokonnunk

ATYIMOVITY LÁZÁR

elhunytá alkalmával kifejezett részvételt és a végtisztességen való ismerőseinek ezúton is őszinte köszönetét nyilvánítja az Mohács, 1941. március hó.

Atyimovity és Tasnádi család.

UTAZÓ KÖZÖNSÉG FIGYELMÉBE!

Autófuvarozást vállalom helyben és vidéken, megegyezés szerint. Szíves pártfogást kér: SÁRKÖZI SÁNDOR
Telefón 132. Széchenyi tér 11. sz.

Meghívó.

A Szabari Tejszövetkezet folyó évi március hó 23-án délután 3 órakor Hercegszabaron a Községi Vendéglőben

évi rendes közgyűlést

tart, amelyre a szövetkezet tagjait tisztelettel meghívja

Hercegszabar, 1941. március 8.

az Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése az 1940. évi üzletéről.
2. A felügyelőbizottság jelentése az 1940. évi üzletéről.
3. Határozathozatal az 1940. évi jelentés, mérleg és zárszámadások, továbbá a felmentvény megadása tárgyában.
4. Müller János igazgatósági tag és Báreith János felügyelőbizottsági tag tisztességükre való lemondása.
5. Egy új igazgatósági és egy felügyelőbizottsági tag megválasztása.
6. A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése.
7. Netáni indítványok.

Mielőtt házat venne, nézze meg **ÁROK** utca 32. alatt 2 szoba, 1 előszoba, 1 konyha, 1 éléskamra, 1 nyárikonyha és egyéb mellékhelyiségekből álló **háza**mat, mely elköltözés miatt, minden elfogadható árrért, szabadkézből eladó.

Eperlessy Ferenc.

Egy

fűszerüzlet

teljes berendezéssel és árukészlettel **eladó.** — Bővebbet: Hunyadi János utca 4. sz. alatt.

Eladó Tomory utca 57. sz. **ház.**

ELADÓ 2 szobát, a Jenyében az egyik pincével.

BÁRÁZ TESTVÉREK, Gólya utca 28.

Butorbeszerzése

előtt nézze meg **háló- és konyhabútor raktáramat**

Stollár Ferenc és Fia

Mohács, Király ut 3. szám.

ÉRTESÍTÉS!

Értesitem Mohács város közönségét, hogy **kőművesmesteri oklevelet nyertem** és bármilyen építkezési munkát vállalom.

SCHLOTTHAUER ÁDÁM
képesített kőművesmester.

Házeladás.

Mohács Szent István u. és Deák-tér sarkán levő **Vörös-féle házat** március hó 27-én délelőtt 10 órakor a mohácsi kir. járásbírósnál bírói árverésen eladják.

ELADÓ Halász utca 15. számú

HÁZ.

Érdeklődni lehet ugyanott.

Legalább 4 szobás

lakást

keresek **mielőbbi beköltözésre.**
Dr. Szlávi Kornél
klr. közjegyző.

Eladó Baross utca 14. sz. **ház.**

Bali István.

Eladó

a Felső-Dunasor 30. számú **ház.** Érdeklődni lehet:
HUNYADI JÁNOS U. 6.

M e g h í v ó.

Az Első Mohácsi Góztégla és Cserépgyár Részvénytársaság

XVIII. évi rendes közgyűlést

1941. év március hó 25-én délután 4 órakor

tartja Mohácson, saját hivatalos helyiségében (téglagyári telep), melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó, határozatképeség megállapítása.
2. Jegyzőkönyvvezető és jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kiküldése.
3. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1940. évi üzletéről.
4. Az 1940. évi mérleg, zárszámadások előterjesztése és megállapítása és javaslat a tiszta nyereség felosztása tárgyában.
5. Az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak a felmentvény megadása.
6. 3 igazgatósági tagnak 6 évre és 3 felügyelőbizottsági tagnak 3 évre leendő megválasztása.
7. Netáni indítványok.

Mohács, 1941. évi március hó 13.

AZ IGAZGATÓSÁG.

A részvények a közgyűlés előtt 2 nappal a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság főintézeténél (Budapest, Vilmos császár út 32) letétbe helyezendők.

Mérleg számla 1940. év december hó 31-én.

VAGYON: Pénztárkészlet 42085 81 P, Postatakarékpénztári követelés 2996.35 P, Adóskok 70179.28 P, Árukészlet 57794 05 P, Gazdasági készlet 2305 56 P, Gyártelep 270944.87 P, Hajó 5355 58 P. Összesen 451661 50 P.

TEHER: Alaptőke 200000 — P, Tőketartalék 27538 32 P, Értékcsökkenési tartalék 40.800 P, Értékkülömbözeti tartalék 18288 05 P, Tisztviselői nyugdíjalap 10000.— P, Munkásjóléti alap 854 — P, Elfogadványok 46940.— P, Hitelezők 82448 32 P, Beruházási hozzájárulás függő számla 11808 50 P, Nyereség 12984 31 P. Összesen 451661 50 P.

Veszteség és nyereség számla 1940. év december hó 31-én.

TARTOZIK: Adó 7014 32 P, Tisztifizetés 22350.— P, Munkabér 113961 66 P, Takarmány 5873 — P, Kamat 9199 77 P, Költség 47565 52 P, Anyag 91098 78 P, Száva hajó költségei 5566.80 P. **LEIRÁS:** Gyártelep számlán 33812 34 P, Hajó számlán 851.45 P, Nyereség 12984 31 P. Összesen 350277 95 P.

KÖVETEL: Nyereség áthozat 681.28 P, Tégla számlán nyereség 343520 62 P, Gazdasági számlán nyereség 3539 52 P. Fuvarozási számlán nyereség 2536 53 P. Összesen 350277 95 P.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Megvizsgálta és helyesnek találta a

FELÜGYELŐBIZOTTSÁG.

Fridrich Oszkár könyvnyomdája, Mohács.

Piaci árak: a szerdai heti piacon:

Buza — — 23 20 P
Zab — — 20 95 P
Rozs — — 19 45 P
Árpa — — 19 — P
Tengeri — — 18 20 P
Bab — — 43 — P

Műszerésztanoncot

felvesz **PAPP JÓZSEF** műszerész mester
Jókai Mór utca 14. sz.

Autó fuvarozást

helyben és vidékre megegyezés szerint vállalom. — Az utazó közönség szíves pártfogását kérem!

Béregi András Kossuth L. u. 56.
TELEFON: 210. SZ.

ELADÓ Mohács-szigeten Külső Riba 11. szám alatti

cserepes ház.

Gúlyás Ferenc.

Barát utca 34. szám alatti

gazdasági ház

szabad kézből eladó.

Mohács megyei város polgármesterétől.
1959/1941. szám.

Tárgy: Aszfaltgyalogjáró építése.

Kivonatos versenytárgyalási hirdetmény.

A Horthy Miklós út páros számú oldalán mintegy 1600 m² betonlapra helyezett

aszfaltgyalogjáró

építési munkálataira és 100 (Egyszáz) tonna bitumenes hézagkiöntő anyag szállítására nyilvános versenytárgyalást hirdetek.

Az ajánlatokat: „Ajánlat az 1959/1941. számú versenytárgyalásban hirdetett aszfaltgyalogjáró építési munkálataira és hézagkiöntő anyag szállítására” felírással ellátott, pecsételt lezart borítékban elhelyezve, legkésőbb 1941. évi március hó 31-én délelőtt 10 óráig kell a polgármesteri hivatalba beadni, ahol ugyanaz nap délelőtt 11 órakor az ajánlatokat nyilvánosan felbontjuk.

Bánatpénz 2%o. Csak olyan ajánlattevő pályázzon, aki az anyagokat az előírt időben beszerezni és leszállítani képes.

Ajánlati úrlapok 36 fillér portóbélyeg beküldése után a város mérnöki hivatalában beszerezhetők, ugyanóit a tervek is megtekinthetők.

Mohács, 1941. évi március hó 10-én.

Vitéz Szőnyi Alajos sk.
polgármester.

CHINOIN UJPEST
Eredeti gyári árban beszerezhető:
FREUND cégnél **MOHÁCSON**,
valamint az összes fűszerüzletekben.